

БРОЙ, СТРУКТУРА И ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

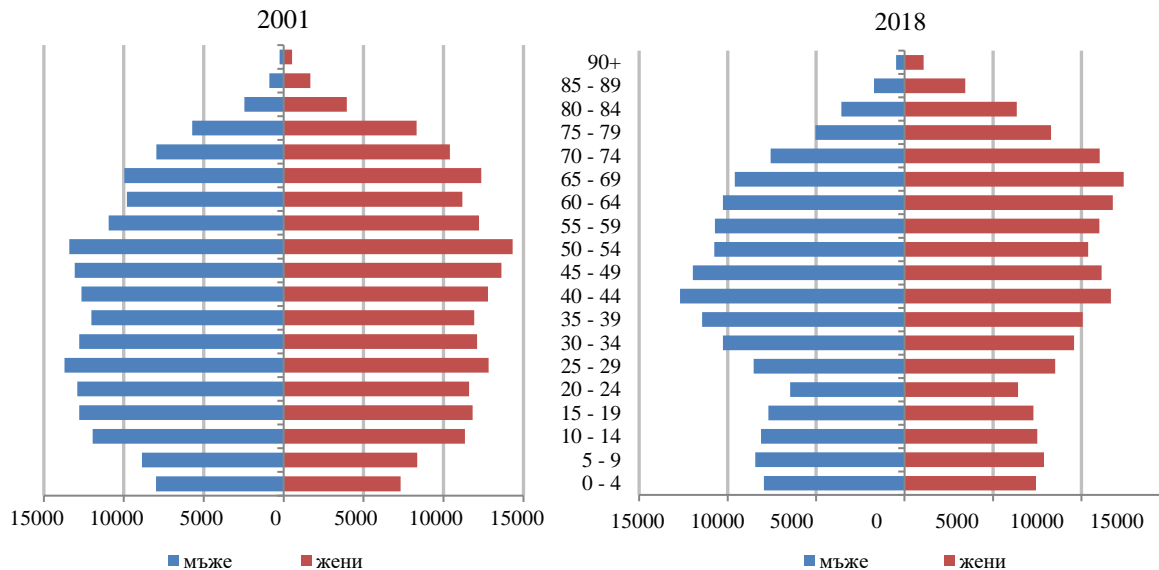
Брой и структури на населението

Към 31.12.2018 г. населението на област Стара Загора е 316 356 души, което представлява 4.5% от населението на България и нарежда областта на 5-то място по брой на населението - непосредствено след област Бургас (410 331) и преди област Благоевград (305 123). В сравнение с 2017 г. населението на областта намалява с 2 711 души, или с 0.8%.

Мъжете са 153 264 (48.4%), а жените 163 092 (51.6%), или през 2018 г. в област Стара Загора на 1 000 мъже се падат 1 064 жени.

Продължава процесът на застаряване на населението. В края на 2018 г. лицата на 65 и повече навършени години са 70 489, или 22.3% от населението на областта. В сравнение с 2017 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта, а спрямо 2001 г. - с 4.8 процентни пункта.

Фиг. 1. Възрастова структура на населението към 31.12.2001 и 31.12.2018 година

Процесът на застаряване е по-силно изразен сред жените, отколкото сред мъжете. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 26.1%, а на мъжете - 18.2%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - на по-ниската средна продължителност на живота при тях.

В регионален аспект делът на лицата на 65 и повече навършени години е най-висок в общините Опан (45.1%), Братя Даскалови (30.6%) и Чирпан (26.1%). Общо в 8 общини този дял е над средния за областта. Най-нисък е делът на възрастното население в общините Николаево (17.9%), Гурково (18.1%) и Стара Загора (20.3%).

Към 31.12.2018 г. децата до 15 години са **47 298**, или **14.9%** от общия брой на населението на областта, като спрямо 2017 г. този дял нараства с 0.1 процентни пункта, а спрямо 2001 г. - намалява с 0.2 процентни пункта.

Относителният дял на населението под 15 години е най-висок в общините Николаево - 26.3%, Гурково - 20.2% и Мъглиж - 17.9% от населението на общината. Общо в 6 общини този дял е под общия за областта, като най-нисък е в община Опан - 8.2%, следвана от община Раднево - 12.8%.

Към 31.12.2018 г. **общият коефициент на възрастова зависимост¹ в област Стара Загора е 59.3%**, или на всяко лице в зависимите възрасти (под 15 и над 65 години) се падат по-малко от две лица в активна възраст. За сравнение през 2001 и 2017 г. този коефициент е бил съответно 48.4 и 58.2%.

Това съотношение е по-благоприятно в градовете - 53.1%, отколкото в селата - 78.4%.

Застаряването на населението води до повишаване на неговата **средна възраст, която в област Стара Загора достига 44.1 години в края на 2018 година.**

Процесът на застаряване на населението се проявява както в селата, така и в градовете, като в градовете на областта средната възраст на населението е 43.1 години, а в селата - 46.6 години.

Тенденцията на застаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - **под, във и над трудоспособна възраст**. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени² при определянето на възрастовите граници при пенсиониране. За 2018 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст са: от 16 до навършването на 61 години и 2 месеца за жените и 64 години и 1 месец за мъжете.

Населението в трудоспособна възраст в област Стара Загора към 31.12.2018 г. е 184 590 души, или 58.3% от населението на областта, като мъжете са 97 389, а жените - 87 201. Броят на трудоспособното население намалява с 2 338 души, или с 1.3% през 2018 г. спрямо предходната година.

Към края на 2018 г. над трудоспособна възраст са 81 563 души, или 25.8%, а под трудоспособна възраст - 50 203 души, или 15.9% от населението на областта.

¹ Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

² Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 година).

1. Население под, във и над трудоспособна възраст
в област Стара Загора към 31.12.

(Проценти)

Година	Възраст		
	под трудоспособна	в трудоспособна	над трудоспособна
2001	16.4	58.4	25.2
2005	15.1	61.3	23.6
2010	15.0	61.4	23.6
2011	14.7	60.0	25.3
2012	14.8	60.2	25.0
2013	15.1	60.0	24.9
2014	15.4	59.4	25.2
2015	15.4	59.1	25.5
2016	15.5	58.9	25.6
2017	15.7	58.6	25.7
2018	15.9	58.3	25.8

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез **коэффициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2018 г. в област Стара Загора това съотношение е 68. За сравнение през 2001 г. 100 лица, излизащи от трудоспособна възраст, са били замествани от 117 млади хора.

Териториално разпределение на населението

Към 31.12.2018 г. в градовете живеят 229 132, или 72.4%, а в селата 87 224, или 27.6% от населението на област Стара Загора.

В съответствие с административно-териториалното устройство на България, област Стара Загора е разделена на 11 общини и 148 кметства. Към края на 2018 г. населените места в областта са 206, от които 11 са градове и 195 - села. В 4 населени места няма население. В 23, или в 11.2% от населените места живеят от 1 до 50 души включително.

С население над 10 хил. души са 6 общини в област Стара Загора, в които живеят 90.7% от населението на областта.

Най-малка по брой на населението е община Опан, в която живеят 2 469 души, или 0.8% от населението на областта, а най-голяма е община Стара Загора - 156 568 души (49.5%).

**2. Население в област Стара Загора към 31.12.2018 г.
по общини и местоживеене**

Общини	(Брой)		
	Общо	В градовете	В селата
Братя Даскалови	7852	-	7852
Гурково	4987	2723	2264
Гълъбово	11640	7397	4243
Казанлък	68206	49294	18912
Мъглиж	9615	3019	6596
Николаево	4471	2759	1712
Опан	2469	-	2469
Павел баня	13171	2489	10682
Раднево	17877	11587	6290
Стара Загора	156568	135715	20853
Чирпан	19500	14149	5351

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умиравания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееие на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.